

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SCIENCES
ENERGEETIKANÕUKOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 1/2016 (53)

Tallinn
Algus kell 14.00, lõpp kell 15.15

26. aprill 2016

Juhatas Arvi Hamburg
Protokollis Siiri Jakobson

Päevakord

Innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus energeetikas.

Koosolek toimus avatud seminarina, koosoleku korraldus oli koostöös Maailma Energeetikanõukogu Eesti Rahvuskomiteega (WEC-E). Koosolekule olid palutud energeetika sektori ettevõtjad, teadlased, erialaorganisatsioonide esindajad ning avaliku sektori töötajad analüüsima võimalusi kuidas riiklike poliitikate abil suurendada ettevõtete ja teadusasutuste koostööd, et parandada seeläbi Eesti majanduse konkurentsivõimet.

Teemakohaste ettekannetega esinesid:

Arvi Hamburg *Teaduse, arenduse ja ettevõtluse tervikahela (T&A&E) toimimise vajadus, osapoolte vastutus*

Mihkel Härm, WEC-E peasekretär *Riigi osast innovatsiooni kujundamisel*

Oleg Sõnajalg, Eleon AS juhatuse liige *Innovatsiooni viljad ettevõtluses*

Arutelu järgselt jõudsid koosolekul osalejad seisukohtadele:

- Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon loovad uusi väärtusi, aitavad ühiskonnal tõusta väärtusahelas kõrgemale tasemele ning parandada üldist elukvaliteeti,
- Sektori TA valdkonna peamine investeerija on Eesti Energia AS (põlevkivi põletustehnoloogia, põlevkiviõli tootmistehnoloogia, kaugloetavad arvestid jne);
- Energeetikasektori innovatsioonitegevuses pole osapoolte ülesandeid, kohustusi ega vastutust kokku lepitud;

- Riik on sisuliselt ennast taandanud sektori innovatsioonitegevusest, lootes vaid ettevõtete finantseerimisele;
- Vajalik on käivitada riiklik programm Energiatehnoloogia II, fikseerides eelnevalt prioriteedid ja osapoolte kohustused.

TA energeetikanõukogu ja WEC-E võtsid vastu alljärgneva **ühise otsuse**:

Innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus energeetikas

1. Energeetikasektori on teaduse ja ettevõtluse koostöö edulood olemas kuid peaaesjalikult puudub riigi osalus arendustegevuses;
2. Riigi initsiatiivi on vaja T&A visiooni väljatöötamisel ja rakenduskava tagamisel ressurssidega;
3. Energiamaajanduse riiklikud prioriteedid ja seotus kogu ühiskonna arenguga peab olema fikseeritud ja osapoolte koostöö eeldused tagatud;
4. Uuringutoetustele peab järgnema prototüübi katsetused ja turgudele jõudmise kulutuste põhjendatud jaotus osapoolte vahel;
5. Riigi- ja erasektori T&A investeeringud prioriteetsetesse projektidesse peavad olema süsteemsed ja proportsionaalsed (näiteks „teadusosakute“ müük);
6. Eri sektorite koostöö eesmärk on „tehnoloogiline tõuge“ (*technology push*) ja „turutõmme“ (*market pull*) tekitamine. Riik peab esiteks looma ettevõtete teadus- ja arendustegevust soodustava infrastruktuuri (tehnoloogiline tõuge), misjärel on vaja tekitada turutõmme, muuta peaaegu turuküpsed tehnoloogiad turul konkurentsivõimeliseks.
7. Ettepanek Teadus ja Haridusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile energeetikasektoris tasakaalustatud innovatsioonisüsteemi loomiseks käivitada koostöös ettevõtluse ja kolmanda sektoriga energiatehnoloogi programmi II aste.

TE energeetikanõukogu ja WEC-E ühisotsus edastada Teadus- ja Haridusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

Eesti Teaduste Akadeemia energeetikanõukogu ja Maailma Energeetikanõukogu Eesti Rahvuskomitee ühine seisukoht on Lisa 1

Energeetikanõukogu esimees

Arvi Hamburg

Protokollija

Siiri Jakobson